

IZHAJA VSAKI DAN.

vs nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj
Posamične številke se prodajajo po 3 v. (6 stotink)
v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici,
Senzu, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu,
Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
Oglašje se računa na milimetre v širokosti ene
kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglašje po 8 stot.
milimetrov, osmrtnice, zahvale, poslanice, oglašje denarnih zavodov
po 20 st. mm. Za oglašje v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka na-
daljina vrsta K 2. Mali oglašji po 3 stot. beseda, najmanj pa
40 stot. — Oglašje sprejema, Inzeratni oddelek uprave
„Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, na
naročbe brez dopolnjenih naročnin, se uprava ne ozira.
Naročnina na tedensko izdajo „Edinosti“ stane: celoletno 12 K 50, pol leta 6 K 50
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilno
pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo list-
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEPAN GODINA. Lastnik
konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska
lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-branilnični račun št. 541-652.
Telefon št. 1157

Pogreb gališkega
namestnika.

LVOV 14. Že na vse zgodaj se je po
ulicah, ki vodijo od ravnateljstva do kolodvora
nabrala ogromna množica ljudstva, da vidi
pogrebni spravod. Trgovci so sklenili, da bodo
za časa pogreba zaprli svoje prodajalne. Hiše
v ulicah, koder se je imel pomikati sprevod,
so bile v črni.

Ob 9. in pol uri dopoldne so začele
prihajati v namestniško palačo številne depu-
tacije, ki so položile vence na krsto. Ob 10.
uri so pričeli zvoniti po vseh cerkvah.

Od namestniške palače do kolodvora so
delali špalir učenci in dijaki. Gnječa je bila
povsod velika. Vojaški oddelek, 400 mož, je
bil določen za spremstvo v pogrebni spre-
vodu.

Pred bernardinsko cerkvijo so bili zbrani
vsi načelniki oblastni, uradniški zbor in šte-
vilne deputacije. Ko so prinesli krsto iz na-
mestniške palače, je imel deželni maršal grof
Badeni pred palačo žalobni govor. Na to se
je pričel pomikati sprevod proti bernardinski
cerkvi. Za krsto so korakali viši dvorni cere-
monijer grof Choloniowski, kakor zastopnik
cesarjev, ministrski predsednik baron Beck,
ministra Bienerth in Korytowski ter drugi
dostojanstveniki.

LVOV 14. Zastopnik cesarjev grof Cho-
loniowski, ministrski predsednik baron Beck
in drugi ministri, deželni maršal grof Badeni,
mnogo deputacij, korporacij in društev so
odpotovali v Krakov, od koder se jutri zjutraj
podojdo Krzeszowice na pogreb grofa Po-
tockega.

Aretovanja in hišne preiskave.

LVOV 14. Radi umorstva na grofu Po-
tockemu bila aretirana večerj udova zdrav-
nika Korolube in vseučilišni slušatelj Ceglin-
ski, prijatelj morilcev.

LVOV 14. Večerj popoldne in v minoli
noči so bile pri raznih maloruskih socialističnih
hišnih preiskavah, ki pa niso spravile ničesar
na dan. Konstatirano je, da ni maloruska so-
cialistična stranka v nikakoli zvezi z atentatom.

Po noči so trajale demonstracije do po-
lnoči.

Ministri na počitnicah.

MALI LOŠINJ 14. Semkaj je dospel
pravosodni minister Klein, ki ostane tukaj ve-
liki teden.

DUNAJ 14. Železniški minister dr. Der-
schatta odpotuje zvečer v Benetke.

Občinske volitve v Sarajevu.

SARAJEVO 14. Na večerajšnjih občin-
skih volitvah so zmagali vladni kandidati.

Bülow v Rimu.

RIM 14. Papež vsprejme jutri Bülowa
v avdijenci; nato poseti Bülow državnega
tajnika Merry del Vala, ki mu vrne potem
obisk v pruskem poslanstvu. V petek se Bü-
low poda v Benetke, kjer ostane 12 dni.

Izjava Bülowa.

RIM 14. „Agenzia Stefani“ je priobčila
razgovor z nemškim državnim kancelarjem.
Knez Bülow se je izjavil nastopno: „Listi so
o namenu mojega potovanja priobčili vsako-
vrstne fantastične verzije. Pred vsem želim
sem že davno vrniti obiske mojima prijate-
ljima Giolittiju in Tittoniju, ki sta me po-
silita leta 1904 v Hanburgu oziroma 1905 v
Badenu. Vseled preobilnega posla nisem prej
utegnil, a sedaj po zaključku državnega zbora
sem porabil svobodni trenutek in sem prišel
v Rim. Bülow je potem izjavil svoje simpa-

tije za Rim, kjer namerava kupiti posestvo,
ki mu da pravico, da bo mogel reči: civis
romanus sum.

Državni kancelar je nadalje omenil, da
se bavijo vevlasti sedaj poglavito z reformi-
nimi načrti Anglije in Rusije za Macedonijo.
Nade je, da pride do zaželenega uspeha.
Nemčija nima v resnici še danes nikakega
krajnjega interesa, vendar želi, da se glede
balkanskega vprašanja ohrani sporazum med
velevlastmi in da ne pride tozadevno do ni-
kakega spora. Obisk cesarja v Benetkah je
bil nov dokaz prijateljstva in ljubezni našega
vladarja za Italijo. Cesar je od sojega bivanja
v Italiji ponesel seboj najboljši vtis.

Knez Bülow je nadaljeval: Na razgovo-
rih z ministrom Tittonijem se je pokazalo, da
enako promatrujemo tekoča politična vpra-
šanja. Kakor se izjave ministra v italijanski
zbornici v mnogih točkah strinjajo z mojimi
izjavami v nemškem državnem zboru, tako
se je tudi na naših nstmenih razgovorih po-
kazala ukupnost naših načel in ciljev. To
odgovarja tudi duhu trozve, zveze, ki ima
namen, da se ohrani mir in status quo. Kar
se tiče odnošajev med Avstro-Ogrsko in Ita-
lijo ni bilo treba Nemčiji v ničemer posredo-
vati, kajti ena najnepodbitnejših zaslug mini-
strov Giolittija in Tittonija je v tem, da sta
vnovič zboljšala odnošaje med Avstro-Ogrsko
in Italijo, in to stremljenje obeh ministrov je
olajšalo postopanje avstroogrškega ministra
za unanje stvari, barona Aehrenthala.

C. in kr. eskadra.

BISERTA 14. C. in kr. eskadra je pri-
spela dopoldne semkaj ter je pasirala kanal
ob 2. uri popoldne. Izmenjeni so bili obi-
čajni streli.

Trije teroristi obsojeni na smrt.

BARCELONA 14. Večerj je bila dovr-
šena kazenska razprava proti osebam, ki so
tukaj izvršile več terorističnih činov. Jan in
Hermenegild Rull ter Maria Queralt so bili
obsojeni na smrt. Trije drugi obtoženci so bili
obsojeni v 24. 17. in 14. letno, eden 4. me-
sečno težko ječo. Dva obtoženca sta bila
oproščena.

Grozen požar v Bostonu.

NEW-YORK 14. Ogrozno požaru v Chel-
sei javljajo iz Bostona: Razun 5 oseb, ki so zgo-
rele, se pogreša še 37 drugih oseb, katere je
brižkone zadela ista usoda. Okolu 200 oseb
se je močno opeklo. Ogenj je brzokone nastal
v skladišču cunj, ki so se same vžgale ter se
je potem naglo razširjal na sosedne prostore.
Gorelo je do sinoči. Položaj prebivalstva, ki
je ostalo brez strehe, je obupen. Vojski in
redarji so jim sinoči razdeljevali jedila in pi-
jače. Več rezervarjev petroleja tvornice „Stan-
dard Oil Company“, ki se nahajajo za zapado
Bostona, so zažgale iskre, ki jih je odnašal
veter. Sledila je grozna eksplozija. Požar
se je naglo razširil, ker je razsajal hud vihar.

Iz Portugalske.

LIZBONA 14. Ministerski predsednik je
na nekem razgovoru izjavil, da vlada v no-
tranjih krajih dežele mir in da je Portugalska
v prijateljskih odnošajih z državami. Minister-
ski predsednik je naglašal svoje trdno voljo,
da hoče obdržati red.

Kriza v Srbiji.

BELIGRAD 14. Kralj je s privoljenjem
ministerskega sveta podaljšal proračunski pro-
vizorij do 14. avgusta.

Rusija in Združena države.

WASHINGTON 14. Državni tajnik za
unanje stvari Rooth in ruski poslanik baron
Rosen sta danes v ministerstvu za unanje
stvari dlje časa razpravljala o položaju v

Mandžuriji, Baron Rosen je na to odpotoval
v Petrograd. Sodi se, da bo posledica temu
razgovoru, da ne pride več glede Mandžurije
do kakega spora.

Maroko.

TANGER 14. Del potrebščin za oboro-
ženje policijskih čet je naročen pri neki av-
strijski trdki.

PARIZ 14. Uradni list objavi jutri po-
ročilo o izkrcanju Francoza v Casablanci in
o prvem delu vojnih operacij generala Drude
ter poročilo poslanika Regnaulta o tedanjih
dogodkih.

Princesinja Gisela v Carigradu.

CARIGRAD 14. Bavarska princesinja
Gizela ostane baje tukaj do 27. t. m.

Črnogorski knez v Petrogradu.

PETROGRAD 14. Črnogorski knez Ni-
kola je danes vsprejel ministerskega predsed-
nika Stolipina in odposlanstvo dume.

Francoski minister Thomson.

PARIZ 14. Minister vojne mornarice
Thomsen odpotuje danes v Italijo in v Av-
strijo.

Dva tisoč ljudi utonilo.

ŠANGAJ 14. V Hankavu je silna povo-
denj. Utonilo je baje okolu 2000 ljudi; 7000
kitajskih džunk se je deloma potopilo, deloma
so poškodovane.

V boj proti narodni mlačnosti!

(Dopis s Krasa.)

V „Edinosti“ od 11. aprila, št. 102 se
pritožuje neki dopisnik iz Nabrežine radi
samonemških nadpisov na tamkajšnji postaji.
Iz dotičnega dopisa posnamemo, da se je žu-
panstvo v Nabrežini že mnogo trudilo, da iz-
posluje pri upravi „Južne železnice“ tudi
slovenski nadpis za nabrežinsko postajo;
toda do sedaj še ni nikakega uspeha. Isto so
poskusili tudi že mnoga druga kraška žu-
panstva, da bi namreč „Južna železnica“
priredila slovenske nadpise sploh na vseh
svojih postajah, stoječih na slovenski zemlji.
Toda do sedaj je ves trud brez uspeha.

V goriomenjenem dopisu pa se pritožuje
dopisnik tudi radi tuznih napisov, ki jih
prirejajo posamične trdke v Nabrežini, in
pravi, da tudi ti nadpisi niso taki, kakor bi
moral biti.

Mi pa trdimo, da prav v tem grmu
tiči zajec.

Raztegnimo to vprašanje o javnih nad-
pisih na ves del Primorskega, koder bivajo
Slovenci, in videli bomo pred seboj žalostno
sliko, v kateri se zrcali naša malomarnost.

Že star pregovor pravi: „Kdor se ne
spoštuje sam, ta naj ne pričakuje, da ga bodo
spoštovali drugi!“

Poglejmo najprej naše trgovce in obrt-
nike na deželi! V manjših krajih dobivamo
dandanes res že samoslovenske nadpise na
gostilnah in trgovinah. Ta sicer hvalevreden
pojav pa naj se ne pripisuje toliko morda
narodni zavednosti in enerzijski dotičnih obrt-
nikov in trgovcev, marveč dejstvu, da vedo,
da so navezani na domačine, in da jim torej
zadostuje samoslovenski nadpisi. — V večih
krajih, osobito v bližini železničnih postaj, pa
se vrste poleg slovenskih tudi laški in nemški
nadpisi.

Če vprašuješ tacega trgovca, zakaj ima
toliko obzirnosti do tujih jezikov, odgovarja
ti, da je njegova trgovina odprta tudi Lahom
in Nemcem in ne samo Slovincem.

Mi pa trdimo drugače! Ako bi se Slo-
vinci na svojih tleh resnično zavedali, da smo
tu mi gospodarji, in vsi drugi da so gostje

dovoljiti te želje. Potemtakem so te želje
neopravičene, a potreba sreče ni neopra-
vičena. Katere želje torej je vedno mo-
goče zadovoljiti, ne glede na zunanje po-
goje? Katere? Ljubezen, samozatajevanje!
Tako se je vrzadostil in razburil, ko je
odkril to, kakor se je njemu zdelo, novo
resnico, da je skočil na noge in nestrpno
jel prevdarjati, za koga bi se skoro mogel
žrtvovati, komu bi mogel storiti kaj do-
brega, koga ljubiti. „Saj za-se ne potrebuj-
em ničesa,“ je venomer mislil: „zakaj bi
ne živel za druge?“

Vzel je puško in šel vun iz goščave,
z namenom hitro se vrniti domov, da bi
premisli vse to in našel priliko storiti
dobro.

Ko se je preril na goličavo, se je
ozrl: solnce že ni bilo več vidno za vr-
hovi dreves; shladilo se je bilo in pokra-
jina se mu je zdela povsem neznana in
nepodobna oni, ki je obdajala vas. Vse se
je bilo naenkrat izpremenilo — i vreme
i značaj gozda; nebo se je bilo prevleklo
s temnimi oblaki, veter je šumel v vrho-
vih dreves; vsenaokrog je bilo videti samo
bičevje in prastari izsekani gozd. (Dalje.)

na naših tleh, binas tudi tujci, čim
so stopili na slovenska tla, spo-
štovali kakor gospodarje! Ker pa
kažemo povsodi svojo podedovano suženjsko
ponižnost, čuti se tujec pri nas (morda celo
nehote) gospodarja, in nas začena smatrati
za ljudstvo nižje vrste, ki je tu le za to, da
služi ptujcu.

S to mero nas merijo že stoletja vse
avstrijske vlade in prav tako tudi naši drugo-
rodni sosede.

Ker se naši predniki niso nikoli upirali
takemu naziranju in je potrjamo tudi mi še
dandanes, potem ni čuda, če se nas in naš
jezik tako malo spoštuje v uradu, v cerkvi in
v javnosti sploh. Priznana naša slabost je,
da se radi ponašamo z znanjem ptujih jezi-
kov. To našo slabost pozna n. pr. vlada
prav dobro in zato kuje iz nje kapital. Na-
mešča nam v naše kraje celo vrsto drugo-
rodnih uradnikov, ki nas ne razumejo v
našem jeziku, kljub temu pa vendar zavze-
majo v naši deželi visoka mesta in gospodu-
jejo nad nami prav tako, kakor želi vlada.

Dobro bi bilo torej, če bi mi Slovenci
pogledali včasih k našim sosednjim drugo-
rodnim trgovcem in obrtnikom. Na italijanskih
tleh ne pozna Italijan-domačin drugega jezika
nego italijanskega. Nemec pozna na nemških
tleh le nemški jezik. V laških krajih nosijo
trgovine samo-laške nadpise, in v sosednji
Koroški vidimo prav v obmejnih krajih na
nemških trgovinah le nemške napise.

Ta praksa je tudi čisto naravna. Kedor
izmed nas prihaja po opravih v Tržič
(Monfalcon) in potrebuje tamkaj česa, mu ne
prihaja niti na misel, da bi v laškem kraju
iskal še le slovenske firme, in da bi še le
pri tej kupoval, česar potrebuje! Prav to
velja tudi za nemške kraje.

Mi Slovenci smo pa v tem oziru bolj
postrežljivi ljudje, in prav zato se nam ta
postrežljivost tako „dobro“ izplačuje. Kakor
hitro se v kakem kraju prikazuje kaj več
tujcev (nasproti Nemcem smo še posebno
ponižni), takoj poskrbimo tudi za nemški
nadpis. — Tako pred nekaj leti v Stanjelu
na gostilni, kjer so se shajali železniški in-
ženirji. — Naši ljudje se precej boje, da
pojde tujec žejen in lačen mimo slovenske
gostilne, ako nima nemškega nadpisa. Nikdar
pa se ne menijo, kaj porečejo domačini, ki
so vsakdanji gostje in odjemalci. Dobro bi
bilo, ako bi se nekoliko vplivalo na domače
zavedno rodoljube, da bi začeli radikalno
pometati take hibe, ki pačijo narodni
značaj dežele in delajo škodo našemu
narodu. Če ne bo drugače, bo treba poseči
po skrajnem sredstvu: da bomo raje podpi-
rali poštenega ptujca, nego pa v narod-
nem pogledu zanikarnega doma-
čina!

Za zvezo istrskih drž. železnic
s planinskimi železnicami.

(Predlog poslanec Matka Mandiča in Ivana
Hribarja in tovarišev v seji zbornice poslan-
cev dne 10. aprila 1908.)

Istrske državne železnice končavajo po
jedni strani v Trstu, po drugi strani pa v
Divači. Preko Divače imajo zvezo z Dunajem
le po južni železnici. Ker je pa sedaj zgra-
djena bohinjska železnica do Trsta, dala bi
se iz Divače preko Storijskega jezera do Sta-
njela napraviti jako pripravna
zveza državnih železnic s planin-
skimi državnimi železnicami.

Taka zveza ne bila bi le iz občno držav-
nih ozirov velikega pomena, temveč bi tudi
bila neprecenljive vrednosti v gospodarskem
oziru, ker bi s tem istrske državne železnice
še le postale popolnoma neodvisne od južne
železnice. Če se ta zveza napravi, možno bo
potem proge državnih železnic v Istri primerno
popolniti ter tako skrbeti, da se povzdignejo
nekateri primorski kraji Istre, ki imajo pri-
bližno jednako ugodno lego kakor Opatija in
Lovran, ki pa doslej niso bili pristopni zaradi
nedostatnih železniških zvez.

Ako se pomisli, da so Volosko, Opatija
in Lovran le nekaj privesek „ogerske“ Reke,
od koder se vrši ves parobrodarski promet,
po tem je gotovo železi, da se skrb tostranske
države ne obrača samo temu kraju, temveč
tudi istrski obali ob Kvarneru ter skuša tudi
od tod ustvariti pripravne parobrodarske zveze
z Liburnijo.

Za Dalmacijo započela je vlada obširno
narodno-gospodarsko akcijo; tudi za Istro se
obeta taka akcija.

Del te akcije naj bi se raztegnil v prej
omenjenem smislu in Istri, zvezanosti po držav-
nih železnicah s planinskimi železnicami in sredi-
ščem države se povzdigne k novemu blago-
stanju.

Podpisani predlagamo torej kakor začetek
akcije v označenem smislu:

PODLISTEK.

56

KAZAKI.

Kavkaška povest. — Grof LEV N. TOLSTOJ.

Jasno si je predstavljal, kaj si mi-
slijo in brenče komarji: „Sēm, sēm, otro-
čiči! Tu je nekdo, ki ga moremo jesti!“
so brenčali in ga napadali v trumah. In
postalo mu je jasno, da on nikakor ni
ruski plemenitaš, član moskovske družbe,
prijatelj in sorodnik tega in onega, ampak
enostavno ravnatok komar ali ravnatok fa-
zan ali jelen, kakor ti, ki živé zdaj okoli
njega. „Ravnatok kakor oni, kakor stric
Jeroška, bom živel nekaj časa in potem
umrl. In resnico govori on: Samo trava
zrase.“

„A kaj to, če zrase trava?“ je mislil
dalje. „Vseeno moraš živeti, moraš biti
srečen, kajti jaz želim samo eno — sreče.
Vseeno, karkoli sem: če sem ravnatok
žival, kakor vsi drugi, žival, nad katero
trava zrase, in nič več, ali če sem okvir.

C. k. železnično ministrstvo blagovoli kar najprej možno storiti vse potrebne korake, da se istrske državne železnice iz Divače preko Sotir zvežejo s Stanjclom.

Baron Aehrenthal in papežev nuncij na Dunaju.

V diplomatskih krogih se govori, da je med ministrom za zunanje stvari baronom Aehrenthalom in dunajskim nuncijem nastala nova diferena. Baron Aehrenthal je baje poslednjemu rekel, da radi njegovega postopanja v Wahrundovi aferi ne more voditi z njim več nikakih političnih razgovorov. Nuncij da bo radi tega v kratkem opozvan.

Položaj v Bolgariji.

Iz Sofije poročajo, da se sedanji demokratski kabinet povsem strinja s knezom. Volitve za sobranje bodo razpisane za konec meseca maja. Pričakovati je, da bodo volitve čiste in svobodne, to tem bolj, ker so dosedaj izvršene volitve za občinske svete brez izjeme izpale demokratski stranki v prilogo. Od druge strani pa poročajo nasprotno o nesoglasju med demokratskim ministerskim kabinetom in knezom Ferdinandom. Sedanja vlada da zahteva namreč od kneza Ferdinanda, da privoli v to, da se bivši stambulovski kabinet stavi pod obtožbo. Knez Ferdinand pa se protivi temu.

Rusija.

Uvedenje poljskega jezika v učiteljske seminare v ruski Poljski.

Državni svet v Petrogradu je z 81 proti 78 glasom odklonil 1. paragraf načrta, ki ga je vnesel duma. V tem paragrafu se zahteva uvedenje poljskega jezika v učiteljske seminare helmskega okrožja. Helmsko okrožje namerava vlada v kratkem odcepiti od Poljske kakor posebno rusko gubernijo. Od tudi prihaja omenjeni sklep ruskega državnega sveta. Vsprejet pa je bil paragraf 2., ki se tiče seminarjev ostalih okrožij Poljske.

Število častniških slug se zmanjša.

Petrograd 13. Na ukaz carjev se v mirnih časih zmanjša število častniških slug od 53.000 na 20.000. Subalterni častniki, zdravniki, uradniki in duhovniki ne dobe slug, marveč odškodnino deset rubljev na mesec.

Duma za šolstvo.

Duma je določila 3.300.000 rubljev na leto za splošni elementarni šolski pouk.

Drobne politične vesti.

Cesar se radi neugodnega vremena ne poda za velikonočne praznike v Wallsee k svoji hčeri Valeriji, marveč ostane na Dunaju.

Češki deželni maršal „Cas“ javlja, da bo vrhnim deželnim maršalom imenovan dr. Herold ali pa dr. Skanda. Mladoteli in agrarci so namreč predložili vladi spomnico, v kateri zahtevajo, da se mora imenovati novim deželnim maršalom enega izmed pripadnikov meščanskih strank.

Preosnova angleškega ministrstva. Iz Londona poročajo: Glede preosnove kabineta se govori, da postane lord Tweedmouth lord-predsednik tajnega sveta na mesto earla of Crewe, ki bo imenovan državnim tajnikom kolonijalnega urada; trgovinski minister Leonid George bo zakladni minister; predsednik javnega učnega urada Mac Kenna prevzame admiraliteto in finančni tajnik v zakladnem uradu Runceman pa javni učni urad; državni podtajnik v kolonijalnem uradu Seely, parlamentarni tajnik v vojnem uradu lord Lucas, finančni tajnik v vojnem uradu Acland in parlamentarni tajnik v indijskem uradu Buchanan vstopijo na novo v kabinet.

Dnevne vesti.

Lloydov parnik „Galatea“ se potopil. Glasov brzojavnih vesti iz Zadra in Šibenika je Lloydov parnik Galatea zadel v Šibeniku ob pomol. Parnik je zadobil pod vodno črto veliko razpoko ter se potopil. Posadka se je rešila. Iz Trsta je odšel v Šibenik Lloydov remorker s pomožnim moštvo.

Seja mestnega sveta se bo vršila drevi ob 7. uri.

„Rout“ v trgovinski zbornici na čast trgovskemu ministro Fiedlerju. V dvoranah tukajšnje trgovinske in obrtne zbornice se je sinoči ob 7. uri vršil „rout“ na čast trgovskemu ministru dr. Fiedlerju. Na „rout“ so došli: namestnik, v Trstu mučeči se zastopnik trgovinskega in železniškega ministrstva, predsednik pomorske vlade pl. Ebaer, predsednik višjega sodišča dr. Gertscher, škof dr. Nagl, župan Sandrinelli, predsednik Lloyd Becher, generalni ravnatelj Frankfurter, državni poslanec dr. Rybar, več deželnih poslancev, načelniki državnih in avtonomnih oblastij, zastopniki trgovskih, finančnih in bančnih krogov ter zastopniki prometnih, paroplovnih, zavarovalnih in industrijskih zavodov.

Trgovinskega ministra Fiedlerja je ob njegovem prihodu pozdravil predsednik trgovinske zbornice Demetrio. Minister je odvrnil v italijanskem in nemškem jeziku, zahvalivši se za prijazni sprejem. Rekel je, da se vrlo zanima za razvoj tržaškega trgovskega življenja in v to svrhu prosi podpore trgovske zbornice. Na to so bili ministru predstavljeni

došli gostje, ki so se razšli še le okoli 10. ure.

Prva seja ustanovljene prometne komisije se je vršila včeraj pod predsedstvom trgovinskega ministra in vdeležbi vseh prizadele činitelj. Poročilo o tem važnem posvetovanju prinesemo radi pomanjkanja prostora v jutrišnji številki.

Posl. dr. Ploj za slovensko srednje šolstvo. V seji proračunskega odseka zbornice poslancev dne 7. aprila je izvajal poslanec dr. Ploj: Splošna zahteva slovenskega naroda je, da se pouk na srednjih šolah vrši v materinem jeziku. Slovenci pogrešajo še danes popolnoma višega gimnazija s slovenskim učnim jezikom in tudi na štirih spodnjih razredih srednjih šol je le omejen slovenski pouk dočim se vrsta najtežavnejših predmetov predava v nemškem jeziku.

Na to je govornik obširneje govoril o srednjem šolstvu na Spodnjem Štajerskem. Slovenski učenci le s težavo polagajo vsprejemne izpite za vstop v srednje šole, ker se ti izpiti polagajo v nemškem jeziku. V tem je pedagogski nesmisel. Navedši krivice, ki se godijo štajerskim Slovincem na polju srednjega šolstva, je apeliral govornik na naučno upravo, naj stori konec tem nezasišanim odnosom. Končno je povdarjal, da so srednješolske razmere na Primorskem, v kolikor se tičejo Slovencev, istotako neugodne kakor na Štajerskem. Slovensko prebivalstvo na Primorskem zahteva ustanovitev srednjih šol s slovenskim učnim jezikom, oziroma — do ustanovitve takih srednjih šol — da obstoječa nemška gimnazija v Trstu in v Gorici dobijo slovenske vspelednice.

Socijalni demokrat Morgari o krvavih izgrelih. Včeraj je omenjal naš dopisnik kako Morgari, urednik socijalističnega glasila „Avanti“, v Rimu piše povodom krvavih dogodkov na pogrebu nekega delavca.

Morgari očita „sistema miserabile“ obem stranem: oblastim in izgrelnikom, ter naglašuje, da oblasti često dajajo tajne ukaze, naj se ne strelja. La tako si je tolmačiti, da često pada kamenje, ne da bi sledilo streljanje, ali vzlic temu se je veriga ubojstev podaljšala.

Če bi bilo res — pravi Morgari —, da kapitalistični razredi v toliki meri sovražno proleterij, da ga potom vlade provocirajo na najgroznejši način s pokončenjem ljudi, potem pa ni možno umeti, zakaj da isti kapitalistični razredi, ki imajo isto vladno v rokah, ne kažejo svojega reakcionarnega duha v drugačnih oblikah, veliko bolj komodnih, kakoršnja bi bila razpuščenja političnih društev, zvez, delavskih zbornic, strokovnih federacij, razrednih združenj, v obče vseh tistih trdnjav, ki združujejo proletarijat in delajo kapitalizmu toliko preglavic s štrajki in z gibanji za povišanje plačil in manjšanje delavnega časa? Za tak udarec ne bi trebalo drugega, nego enega samega dekreta ministrstva za notranje stvari.

Vidimo, da ne delajo tega. Kaj bi se jim moglo zgoditi hujšega, nego da bi nastal nov generalni štrajk, ki bi trajal en dan, ali deset dni, kolikor hočete; ki bi delal sicer velike preglavice vladni in gospodarskim razredom, ki bi pa tudi izstradal delavce in dodal nekoliko ubojstev, da se potem — izgubi v nič.

Morgari konstatuje na podlagi vsega tega, da vzroka ubojstvom na delavcih ni iskati v namenu, da se uduši proletarijat, ter zaključuje:

„Nam je v dolžnost da odkrito gledamo resnici v obraz. Potem vidimo, da se more skoraj vsikdar (a ne vsikdar) govoriti o odredbah, iz zvanjih od ljudstva, posnemajočega bajko o neumnem psu, ki grize palico, ki ga tepe, namesto roke, ki drži palico. Skoraj v vseh slučajih torej opažamo, da je prikazen, nazivana ubojstvo, dvojna, da jo provzročuje dvojno sovraštvo, dvojno nasilje, da bi moralo torej tudi zdravilo biti obojestransko: da treba obem stranem naložiti, naj odnehata od nasilstva!“

Tako govori pameten, razsoden in pravičen socijalist. Naj bi njegove opomine uvaževali tudi tisti naši sodrugi ki ne poznajo nikake mere, ko govorijo o strankah in osebah izven njihovih organizacij, zvrčajo do govodke, potikajo neobstoječe delavstvo sovražne namene in podžigajo zle instinkte.

„Gorica“ kar ne more prenehati se svojim „dokazovanjem“, da je goriska volilna reforma „dobra in ugodna za Slovence. Od številke do številke goni ta svoj mlin, ki pa le silno ropota, a nič ne melje. Kamni ropotajo, mlinarji se potijo, ali moke noče biti. In je ne bo. Zastonj se kameni vrtijo, da bi dokazali, da je črna belo: da je paralela med gorško in istrsko reformo.

„Gorica“ je posegla še po enem obupnem sredstvu: apostrofuje nas, zakaj nismo priobčili govora poslanca Spiničiča, ki je izražal svoje pomisleke proti istrski volilni reformi? „Gorica“ si domišlja v svoji zbežanosti, da nas je s tem pobila in dokazala, da tudi istrska reforma ni boljša nego goriska.

Uboga mišika, ki ne more iz pasti! Vzrok, da nismo priobčili govora Spiničičevega, ni v dejstvu, ki si ga „Gorica“ domišlja, da smo se namreč bali priobčiti rečeni govor, marveč je vzrok ta, ker govorov iz pogajanj o istrski volilni reformi sploh nismo priobčevali. Sicer pa smo pripravljani

ustreči tudi temu pozivu „Gorice“, ako nam gospodje pojasnijo:

a) v katerih pogledih pomenja goriska volilna reforma napredek za goriske Slovence in

a) čemu so vzporedili tisto protestno akcijo proti tej volilni reformi?!!!

To naj nam pojasnijo, kako opravljajo v soglasje sedanje hvalo s prejšnjo protestno akcijo in potem predložimo mi javnosti ves Spiničičev govor.

„Gorici“ pa bodi še povedano, da tu pri nas vzbujajo že občo veselost ropot mlina, ki — ne melje!

Vsi odborniki in zaupniki N. D. O. kateri so se udeležili zadnjih posvetovanj so vabljeni, da se udeležijo gotovo nocojšnjega predavanja v društvenih prostorih N. D. O.

„Skala“ na zagrebški razstavi. — Velike umetniške razstave, ki se odpre 1. maja v Zagrebu, vdeležijo se tudi novoustanovljeni slovenski umetniški klub „Skala“ v Trstu. Člen našega uredništva je bil uljudno povabljen na ogled slik, namenjenih za razstavo, in dobil je vtis, da bo domače umetništvo častno zastopano na razstavi v hrvaški metropoli.

Členi „Skale“, ki pošljejo svoje umotvore na razstavo, so tudi širšemu občinstvu dobro znani iz za nedavno tako častno vspele slovenske umetniške razstave v Trstu. To so slikarji Fran Globočnik, Saša Santel, Hugo Viktor Gerbič in R. Marin-Marčič.

Fran Globočnik bo zastopan s petimi slikami, od katerih sta „Kraška kača“ in „Kraška idila“ že znani iz-za tržaške razstave. Dva nova „Krašuna“ pričata o originalni fantastični umetnosti našega poeta Krasa. Izbornim impresionističnim slikarjem krajini se je Globočnik izkazal s peto sliko „Naša Holandija“, motivom iz koperskih solin; sliko uprav preveva ostru balzamični duh solinskih vod in jo ogrevajo žgoči odsevi solčnih žarkov.

Saša Santel pošlje na razstavo precej bogato zbirko slik, od katerih je krajini „V solncu“ in „Motiv iz Kopra“ že razstavil v Trstu. Druge slike spadajo večjim delom grafični umetnosti, ki je, kakor znano, močna stran Santelova. Sem spada „Moj oče“ grafika, predstavljajoča prof. Santelna; dalje pretresujoča slika „V poletni noči“; motiv ustreljenega samomorilca na grobu. Od dveh „guache“: „Ulica v Pazinu“ in „Grad v Pazinu“ je zlasti poslednji krasen umotvor. Nadalje še omenjamo lesorez „Ex libris“ (predstavljajočega prof. Bergica) in pastelovo studijo „Maček“.

H. Viktor Gerbič pošlje na razstavo koloriran bakrorez „Jug“ (ki je bil že tukaj razstavljen), potem „guache“ predstavljajočega motiv iz praškega starega mesta: „Zidovska radnice“. Zadelil pa je našega urednika z tretjo sliko „Breze“, ki podaja v impresionističnem žanru motiv iz Jugočeskega: zatišje ob robu gozdiča na obronku karakterističnega češkega brda in idila samotarnih brez vpliva ob dobro zadetem lokalnem tonu jako prepričevalno.

Marin-Marčič, ki je še vsem obiskovalcem tržaške razstave v spominu po svojih živobarvnih motivih iz Bok Kotorskih, pošlje na razstavo dve nam že znani sliki: „Solčni vzhod v Bokah“ in „Stolivo“. Razun tega bo še zastopan s 14 akvareli, ki pa niso bili na mestu in jih torej naš urednik ni videl.

Kakor čujemo, se izmed slovenskih umetnikov vdeležita zagrebške razstave še Vesel in Henrijeta Santlova. Umetniški klub „Sava“ ne bo zastopan.

Voščimo novoustanovljenemu slovenskemu tržaškemu umetniškemu klubu „Skala“, naj doživi obilo sreče na zagrebški razstavi, sebi, svojim členom in tržaškemu Sloventstvu v čast!

Človekoljubje v mestni bolnišnici. Prejeli smo: Josip Gombač iz Hrušice pri Podgradu je pripeljal dne 12. februarja svojo bolno ženo v tukajšnje bolnišnico in je imel seboj spričevalo zdravnika v Podgradu. Ko so pa uslužbenci pri vratih videli, da je spričevalo pisano na slovenskem jeziku, so se kar obrnili v stran in niso hoteli iti našemu človeku na roko. Slednjič je vendar eden njih rekel Gombaču v italijanskem jeziku, naj gre v ono drugo sobo. Gombač je bil še vedno v zadregu, ker umeje malo laški, ali se končno je vendar našel tisto sobo. V pisarni je bil neki uradnik, ki je velel Gombaču, naj sede in čaka, dokler ne pride kdo, ki bo znal govoriti slovensko. Ljudje so prihajali in odhajali. Vseh je odpravil, naš človek pa in njegova žena, ki je bila tako slaba, da se je komaj po koncu držala, sta morala čakati in čakati. Ko ni bilo nikogar več razum ene ženske, ki pa je tudi jako slabo laški govorila, je velel Gombaču, naj pristopi ter je s posredovanjem rečene ženske govoril žujim.

Oporekal je našemu človeku, zakaj da ne govori laški, da-ti je dobro videl, da Gombač le kaj maloga imeje laški; absolutno pa ne toliko, da bi mogel dati točna pojasnila. Da da duška svoji animoznosti, je rekel zdravnik neuljudno, čemu da je pripeljal ženo sem-kaj, zakaj da je ni peljal v Pulo, kamor spaja Podgrad? (!!!) Po dolgem cincanju je vendar dal pozvati nekega postrežnika, ki je Gombača in bolno mu ženo odvel v drugo divizijo. Tam je postrežček vrgel neke listke na jedno postelj in meni nič tebi nič odšel.

Takoj na to je bila vizita. Zdravniki so veleli Gombaču, naj gre ven, kar je mož seveda tudi storil. Zunaj pa je čakal in čakal, kdaj bo konec viziti. Ali ni mogel pričakati, ker — so zdravniki odšli v druge oddelke, ne da bi bil on vedel kaj. Čakal je, dokler ga ni žena pozvala, naj gre notri. Povedala je, da ostane v bolnišnici. Po treh dneh jo je šel mož obiskat in žena mu je povedala, da je še niso pregledali. Ob prihodnjem obisku je izjavila, da se počuti mnogo slabše. Mož je povedal navzočemu zdravniku, ki pa je menil: Vi ste neumen! Gombač je moral iz sobe in je čakal zunaj kake pol ure. Zdravnik je povedal ženi, da jo čez tri dni premeste v enajsto divizijo. Ženo pa je vso to vdurno postopanje tako prestrašilo, da ni hotela čuti o tem in je z močim jokaje zapustila bolnišnico!

Od tedaj leži žena na svojem domu v Hrušici bolna. Očividno je, da je vse to postopanje izviralo iz neredne animoznosti: radi slovenskega zdravniškega spričevala la radi tega, ker je mož slovenski govoril. Je-li tako postopanje dopustno v zavodu, ki naj bi bil dom človekoljubja? Če že gospodje nečesto čuti slovenskega govora, pa naj store še korak dalje in naj dajo na vsakih vratih nabiti napis: tu je Slovincem vstop prepovedan! To bo sicer grdo in nečastno za italijansko kulturo, ali vsaj odkritosrčno bo. Bomo vsaj vedeli, pri čem da smo. Slednjič pa je še vpršanje: ali sta Gombač oziroma podgrajska občina dolžna po vsem tem plačati bolniške stroške za vseh sedem dni?!

Javna zahvala. Gospod Veble, člen našega gledališča, nas je naprosil, da izrazimo njegovo toplo zahvalo vsem onim osebam in činiteljem, ki so ga počastili povodom njegove benefice, v prvi vrsti sl. Dramatičnemu društvu, raznim dobrotnikom, kolegom na odru in došlemu občinstvu.

Iz sodne siužbe. Deželne sodnije svetnik in voditelj okrajnega sodišča v Korminu Rihard Pavlin je premeščen na c. kr. okrožno sodišče v Trst.

Vseslovenska sokolska zveza se je nedavno temu osnovala na Dunaju. Pristopili so zvezi Čehi, Hrvati, Srbi, Slovenci in Bolgari. Za starešino je izvoljen Čeh dr. Schreiner, drugi starešina bo Hrvat.

Kmetijska družba za Trst in okolico“ naznana na željo c. k. namestništvenega vinogradniškega nadzornika, da naj se oni vinogradniki, ki so se vpisali za dobavo ameriških podlag, ali tudi cepljenk, in ki jih dozdaj še niso dobili, oglasijo prej ko prej v ta namen pri rečenem g. nadzorniku v namestništvu palači IV. nadstropje št. 56, kjer jih sedaj dobé.

Romantična „Divaška vilenica“. — Blizajo se prekrasni velikonočni prazniki in gotovo se pripravljajo že sleherni, da porabi jednega izmed njih v to, da poleti v ta ali oni prirodni kraj naše lepe slovenske zemlje.

V vsaki obitelji je že pogovor v tem in onem izletu, ki naj ga izpolni velikonočni ponedeljek, ki obeta tudi vse dežavne nedelje nagajivnega aprila nadomestiti s prav lepim vremenom.

Kam torej? Naša vrla tržaška podr. „Slov. plan. društva“ priredi na velikonočni ponedeljek dne 20. t. m. veliko sijajno razsvetljavo bajne vilenice takozvane Cesarjeviča-Rudolfova jame v Divači.

Ta dan bo odprt ta romantični dom zopet širjemu posetu in to v krasnem bleasku čudovitih tvorb, ki jih poseduje naša lepa zemlja tako skrivno v svojem osrčju. Čudovita je obširna „Postonjska jama“, nad vse romantična pa „Divaška vilenica“, ki se odlikuje izlasti po neštivilnih in raznovrstnih kapniških skupinah.

Glas o njeni lepoti se širi tudi po daljnem svetu, o čemer pričajo mnogostevilni obiski tujcev, ki prihajajo dan na dan v ta bajni dom in se vračajo iz istega le zadovoljstvom in prelaskavo oceno o divotah, ki jih nudi ta jama.

Marsikomu izmed nas je še neznana, če-ravno je v toliki bližini; tistim pa, ki so jo že posetili, se vzbujajo gotovo želja, da jo zopet obiščejo. Ta redka prilika se nudi dne 20. aprila.

Pohitimo torej na velikonočni ponedeljek na izlet v slovesno razsvetljeno „Divaško vilenico“. Jama bo odprta od 4. ure popoldne do 7. ure zvečer ob vsakem vremenu in sleherni obiskovalec se posluži lahko zabavnega vlaka, ki bo odhajal s postaje Sv. Andreja ob 2. uri 15 minut. Jdor je pa čvrstih nog urežejo lahko že jutraj peš preko Lokve ali Artviž v Divačo, kjer zaključijo ta celodnevni izlet slovesna, sijajna razsvetljava romantične „Divaške vilenice“.

Tržaška mala kronika.

Dizen rop. — Zločinec je iztrgal go-spej iz rok torbico s 600 kronami. Pred-včerajšnjem se je g. Tomaž Zednik, lastnik mesarne v ul. S. Giovanni št. 6, podal po svojih poslih v Sežano; ostala je tukaj njegova gospa Karolina, ki je moža nadomestovala v poslovanju. Neznani zločinec, ki je bil o tej okoliščini očitno dobro informiran, je porabil to priliko, ko je bil gospod Zednik odsoten in se je morala gospa vrača iz prodajalnice sama domov z inkasom dneva. In zares jo je gospa Zednik po zatvorenju štacune krenila proti svojem domu v ul. S. Francesco d' Assisi št. 28, V. nadst. V roki je držala torbico, kakršno nosijo navadno gospe, prikle-

njeno z verižico na roko. V torbici je bil ves dohodek dneva, okoli 600 K, par rokavice, prsten in ključ od vrat mesarne. Prestopivši prag hiše se je gospa že nahajala na hodniku prvega nadstropja, ko je nek individual, ki je stopal dol po stopnicah, zagrabil za roko in poskusil strgati ji torbico. Gospa Zadnikova, ki je močna in visoka ženska, je na prvi mah otrpela od strahu, ali takoj se je zavedela in se mu je postavila pogumno v bran, drže torbico z pestjo. Ropar pa jo je s silo pahnil stran in z drugo roko ji tako močno strgal torbico, da je verižica, s katero je bila torbica priklenjena, šla na kose. S torbico v roki je ropar urno zbežal dol po stopnicah. V veži sta se nahajali tedaj vratarjeva žena in še druga ženska, ki sta se prav mirno pomenkovali. Ropar ju je v divjem begu pa skoraj butnil na tla. Stopivši na ulico jo je krenil v divjem begu gor po ulici S. Francesco. Vratar hiše, ki je ravno zapiral neko bližnjo štano, je pustil vse na stran in hajd z velikim krikom za bežočim roparjem skoraj do „salita di Romagna“, toda brez uspeha.

Znanost roparja je pa znana policiji in se takrat navedbe vseh pričin (redki slučaj) strinjajo popolnoma. Oblast mu je na sled. — Gospod Tomaž Zadnik se je kmalu po dovršenem činu vrnil iz Sežane in našel gospe vso objokano, ki mu je povedala dogodek.

Poskušena izsiljevanja z grozilnimi pismi. Isiljevatelji v pasti. Ze od dje časa so prihajale na tukajšnje policijsko ravnanstvo ovadbe se strani raznih bogatašev tržaških, ki so se pritoževali, da dobivajo grozilna pisma se strani nekaterih anarhistov, v katerih pismih se je zahtevalo od njih 100, 500 in celo 1000 K. Nalog, da stika po neznanih zločincih, je dobil nadzornik policijskih agentov, Karl Titz, ki se je s svojo strokovno spretnostjo lotil težkega dela. Po nekoliko dneh brezuspešnega stikanja, v katerih je le poizvedel, da grozilna pisma neznanih izsiljevateljev niso imele nikakega uspeha, se je policistu posrečilo zaslediti dvojce zločincev. Evo na kak način: Titz je poizvedel, da je bil baron D. G. Economo dobil pred par dnevi eno omenjenih pism, v katerem se ga je pozvalo, naj prinese v noči 11. aprila ob eni uri v določeno mesto četlišča Sv. Andreja omot, v katerem naj se nahaja toliko in toliko denarja. Pisec je trdil v pismu, da je anarhist in je priporočal baronu, naj se nikar ne boji, ker v slučaju, da prinese denar, se mu ne skrivi niti las v nasprotnem slučaju pa da se bo postopalo drugače, ker oni, za katerega nastopajo, da ima veliko moč!

O tem, kakor smo že rekli, je poizvedela policija, ki je odredila, naj se zares dene tak omot na določeno mesto: Titz pa in dva druga agenta so morali prežati nekje v bližini. Ono noč in naslednje se ni nihče prikazal. Ze so se agentje odrekli nadi, da ulovijo zločince, ko so predinočnem okoli ene ure zapazili iz svojega skrivališča, da sta se dva individua eprežno približavala kraju, kjer je ležal dozdnevni plen. Agentje so poskočili iz skrivališča in zgrabili oba tiča. Tule sta bila tako osupnjena, da sta kar okamenela in se pustila mirno ukleniti.

Na policijskem ravnanstvu se je eden kvalificiral za Simona Ghezze, starega 21 let, iz Ariano (provincija Ravigo v Italiji), monterja. Dejal je, da je anarhist; priznal je vse in rekel, da je imel pomagata (ne pa onega, ki ga je spremljal), imenovati pa ga ni hotel. Drugi je rekel, da se imenuje Celio Kresich, star 21 let iz Trsta. Odvedena sta bil v zapore. Policija preiskuje dalje.

Dva nasilneža, ki sta polomila pol gostine. V gostino Ivana Voscitza, v ul. S. Giacomo št. 5 stopila sta predinočnem dva dvajsetletna mladiča, ki sta nekam objestno in arogantno nasročila krčmarju, naj jima prinese vina. Tule uvidevši, da sta bila precej vinjena, ju je povabil, naj se odstranita. Tojpa je oba mladiča tako razkačilo, da sta oba istočasno, kakor da bi bila zmenjena, zagrabila vsak po en stol in začela vihteti to improvizirano orožje nad glavo prestrašenega krčmarja. Poleg tega sta besno tulila in izbruhalo najmastnejše psovke. Na pekleni šunder so pritekli redarji, ki so aretirali oba pijana mladiča. Meji tem je krčmar delal bilanco škode, ki so mu povzročili vihteti se stoli: oba stola in miza zlomljena, plinova svetilka in štiri šipe razbite: vsega skupaj za 30 K.

Na policiji se je izvedelo ime obeh nedobudnih mladičev: Milotin Hreščak, 24 leten mizar iz Postojne, in Rihard Edpieh, 21 leten mizar iz Kočevja. Oba sta zanihala vsako krivdo, škodo da so povzročili drugi gostje, ki so pa ekzistirali le v njuni glavi. Oddana sta bila na razpolago sodišča.

Alkohol morilec! Kočijaž Jakob Delvise, star 39 let, stanujoč v ulici del Bosco št. 54, se je večeraj zjutraj povrnil domov okoli 10. ure v groznem stanju; bil je tolačen pijan. Zgrudil se je na stol, podprl si glavo z rokama in tako tam obstal nepremično. Njegovi domačini so se prestrašili in hiteli telefonirati iz bližnje kavarne na zdravniško postajo. Kmalu za tem je bil že zdravnik na licu mesta in sprevidel takoi, da je bil slučaj jako nevaren. Napravil je Delviseju nekoliko injekcij kafeovega etera, po katerih je bolnik za trenotek oživel: ali le za trenotek, ker kmalu potem je povesevši glavo izdihnil svojo dušo. Zdravnik je konstatiral, da je smrt nastala radi srčne kapi, ker je velika množica popitega alkohola oslabilila srce.

Naj bo de ta strašni konec v svarilo nepoboljšljivim pijancem, ki onečaščajo naše mesto v žalibog prevelikem številu.

Razgrajati in izgredniki. Predinočnem je policija aretirala 25 teh tržaških specializistov, ki so bili kaznovani prekim potem.

Koledar in vreme. — Danes: Velika sredo (Anastasija muč.). — Jutri: Veliki četrtek. — Temperatura večeraj ob 2. uri popoldne + 14 Cel. — Vreme večeraj: oblačno, veter. — Vremenska napoved za Primorsko: Oblačno in deževno. Hladni vetrovi. Temperatura mila. V začetku slabo, potem polagano ljepše.

Društvene vesti.

Členi delavskega podpornega društva vabijo se na volilni shod, ki se bo oddrževal dne 16. t. m. ob 8. uri zvečer v društveni krčmi pri sv. Jakobu. K obilni udeležbi vabi.

Akad. fer. društvo „Balkan“. Na današnjem sestanku bo predaval tov. A. V. Delak o reformi juridičnega in državno-pravnega doktorata. Tovariši so prošeni, da se gotovo vdeležijo sestanka.

Pev. dr. „Adrija“ in akad. fer. dr. „Balkan“ priredita na velikonočni ponedeljek veliko veselico v Barkovljah. Kdor hoče imeti lep pomladanski sprehod in zraven umetniški užitek, naj ne zamudi te lepe prilike, posebno ker zraven lahko plača mal narodni davek.

Odborniki „Delavskega podpornega dr.“ se vabijo k seji, ki bo danes ob 8. uri zvečer.

Nar. delav. organizacija Izjava.

Z ozirom na razne govorce, ki jih širijo izvestne osebe, češ, da jaz plačujem „agente“, v svrhu agitacije in prirejanja shodov pod firmo „Narodne delavske organizacije“, izjavljam, da nisem nikdar nikomur plačal niti vinarja v omenjeno svrhu ter da tudi nisem nikogar pooblastil, da sklicuje in prireja kakoršne si bodi shodev korist imenovane „Narodne delavske organizacije“.

Trst, dne 14. aprila 1908.

Dr. Josip Mandić.

Predavanje. Jutri v četrtek bo predaval g. dr. Gosak v prostorih N. D. O. o predmetu: Štrajk in koalicijsko pravo.

Ker je to predavanje zelo pomembno, je pričakovati najobilnejše udeležbe. Začetek ob 7 uri in pol zvečer.

Danes v sredo ob 7 in pol zvečer se bo zopet vršil sestanek zapnikov in odborikov vseh skupin, kakor tudi vseh onih, ki so se priglasili na četrtkovem in večerajšnjem sestanku. Tiče se važnega predavanja. Naj nikdo ne manjka.

Vesti iz Goriške.

Pevsko izobraževalno društvo „Prešeren“ v St. Petru pri Gorici vzprizori dne 20. maja Ganglovo rodbinsko dramo „Sin“.

Mestni svet goriški je dovolil odboru morskoga zdravilišča v Gradežu svoto 900 K, za trgovsko šolo v Gorici pa je potrdil že določeno podporo zt t. l. v znesku 4000 K.

Vesti iz Istre.

Zahvala hrvatsko slovenskim poslancem. Občinski zastop v Buzetu je sklenil v svoji zadnji seji, da se vsem našim poslancem v deželnem zboru istrskem, posebno pa poslancu dr. Matku Laginji izrazi globoko hvaležnost na doseženem sporazumljenju glede volilne reforme za deželni zbor.

Dr. Kramar v Opatiji. Češki poslanec dr. Kramar je prispel te dni s soprogo v Opatijo, kjer ostane čez velikonočne počitnice.

Delovanje socializistov v Pulji. Iz Pole smo prejeli dne 13. t. m.: Današnji „Omni-bus“ piše:

1.) V času volitev za parlament socializisti glasujejo in pomagajo k a m o r i.
2.) V času volitev za občinski zastop socializisti glasujejo in pomagajo k a m o r i.
3.) V času volitev zdravnika za bolniško blagajno arsenalcev delajo socializisti vse možno in mečejo celo bombe, da bi prišel na mesto jedinega našega zdravnika Italijan, ki ne zna ni besedice hrvatski.

Velika Pohištva

Pohištvo svetle in temne, spalne in jedilne sofe, divani, obešala, pisalne mize, železne postelje, slike z galea, stolice, popolno pohištvo za kuhinje in tudi posamezni komadi.

Trst, via Chiozza 8

(Rudeče table)

VITTORIO DOPLICHER

Najnižje cene.

Edini zavod za popraviljanje Pnevmatikov

Trst — via S. Lazzaro št. 16 — Trst

Podružnica tovarne usnjatih in gumijevih antiderapantnih pnevmatikov

A. Garçonnet, 77 Rue de Paris, Clichy (Seine)

Izvršuje popraviljanje pnevmatikov z antiderapants iz gladkega gumijs, notranje prevlake s tkanino, pnevmatičnih črev vsake tovarne, počenih, prerezanih ali na drug način pokvarjenih. — Popravlja se z redko preciznostjo ter se jamči za trajnost, kakor pri novih. Specijelno patentovano vulkaniziranje. — Poprave se izvršujejo v najkrajšem času.

Za velikonočne praznike

imam v zalogi prave praške gnjati in vse druge jestvinske predmete, specialitete: čajno maslo.

VEKOSLAV PLESNIČAR, ul. Giulia št. 29.

Zaloga vina

TRST, ulica Chiozza št. 17

ISTRSKI TERAN

za dom (ne manj od 5 litrov)

po 56 stotink liter.

Za krčmarje in gostilničarje po dogovor. cenah.

NB. Sprejemni pošiljate v tranzitu za celo monarhijo in v vsaki množini

SIMON PAVLINOVIC.

SUKNA

in modno blago

za obleke

priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno

v Humpolcu

na Češkem.

TVORNIŠKE CENE. VZORCI FRANKO.

V pekarni in sladčičarni

VINKO SKERK, Trst via Acquedotto 15

in v podružnici via Miramar 9 se dobi vedno svež kruh, najfinjša moka, čokolado fina dezertna vina v buteljkah, raznovrstne biškote, tudi za čaj. Sprejme se naročila za torte, in krokanke. — SPECIJALITETA: PUSTNI KROFI.

Vsakovrstne obleke in krila

za gospe in deklice

kakor tudi jopiči, bluze in plašči.

Obleke in krila za otroke.

Cene zmerne.

Giorgio Jess fu G.

TRST

ulica Bariera vecchia št. 15.

Tržiška tovarna za olja, mazilo za vozove, kemiški proizvodi

Kollar & Breitner

Tovarne: Katram, Asphalt, Karton za pokrivanje, lesni Cement,

Karbolinej, Naftalina „GROSSOL“ itd. itd.

Grossol

za sedaj priznane kakor najbolje in najtrajnejše mazilo, ki ohranja nove in stare plasti na asfaličnih kartonih, sklinih ploščah in vsakovrstnem laminatu.

Asfaltirani kartoni, izolatorni kartoni, lesni cement, karbolinej, karbolina kislina, asfalti in drugi proizvodi iz asfalta in katrama, opolna olja, mast za stroje, masila za vozove, priznane in najboljše znamke (registrirane) mast za vagone, mast-vaselina za kože, mast za orožje, volčilo za čevlje itd.

TOVARNE IN PISARNE V TRŽIČU (Montalcene) pri Tresti.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

Najvspešneje sredstvo proti

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH

revmatizmu in protinu

je TEKOČINA GODINA

prirejena v Trstu Rafaela Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: sv. J. obu in Josipa Godina, lekarna „All' Jgea" Farneto 4

Steklenica stane K 1.40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenic proti pošt. povzetju ali proti anticipatni pošiljati zneska 7 K franko pošt, in zavoja.

CARLO GORTAN Zaloga olja - Trst - V. Santa Caterina 13. Prodaja na veliko in na drobno. TELEFON 865.

4.) V času reforme zakona za občinske volitve mesta Pale — mej tem, ko naš poslanec dr. Lagioja poskuša vse možno, da ljudstvo, ki ne plačuje davka, dobi vsaj 6 zastopnikov — kričijo socialisti skupno z drom Rizzijem, na vsa usta, da zadostujeta dva zastopnika.

5. Povodom prihoda bosanskih vojakov naše narodnosti v Trstu jih socialisti zasmejujejo in govore, da so Turki, razbojniki i. t. d.

Kdo more biti vspricho vsega tega s socialisti? Le tisti, ki ima oči, a ne vidi, in ima glavo, a ne misli.

Občinski zastop v Boljunu. Koncem septembra minolega leta so se vršile v Boljunu, politični okraj Pazin, občinske volitve, ki so završile s popolno zmago hrvatske narodne stranke. Pešiča Italijanov je vložila rekurs, ki je bil seveda — ker brez vsake podlage — odbit na vsej črti, ali še le koncem marca, torej po 6 mesecih. Tako se je mogel občinski zastop še le sedaj konstituirati. Županom je bil vnovič isvoljen čestiti mož Tomo Ilijašič. V občinskem zastopu sede mladi odločni, zdravi kmečki sinovi, od katerih je pričakovati blagoslovnega dela na korist te prostrane občine.

Vesti iz Kranjske.

Umrli je v Kranju ondotni veletržec in posestnik g. Ivan Majdič.

Železnica Škofja Loka—Železniki. V nedeljo je bil v Železnikih shod interesentov omenjene železnice. Na shod so prišli posestniki iz Škofje Loke in vse doline. Bili so navzoči tudi trije poslanci: dr. Krek, Fran Demšar in Ciril Pirč.

Vesti iz Štajerske.

Strelniša ošinih deset oseb. V nedeljo popoldne je v Gleisdorfu pri Gradcu strela ošinih deset oseb, ki so se vračale iz cerkve. Neka deklica je bila takoj mrtva, druge osebe so bile pa deloma lahko, deloma težko poškodovane.

Železniški promet je na Pragersko-Budimpešta deloma pretrgan, ker je pri Kraljevcu pod Čakovcem voda predrta železniški tir.

Sprememba v duhovski službi. G. Matej Markič župnik v Golcu je umirovljen; g. Jos. Benkovič se je odpovedal župi v Gročani ter šel upravljati župnijo v Golcu; eskurendo upraviteljem v Gročani je imenovan g. Thernerschub, kapelan v Lokvi.

Razne vesti.

Kaki reveži so voditelji socialnih demokratov? Veliki socialist Friderik Engels je zapustil pol milijon mark. Liebknecht je imel stalne plače 7200 mark in 3000 mark postranskih dohodkov. Dr. Arons ima dohodkov za 3 do 4 ministerske plače, tiskar Dietz v Stuttgartu je pa rekel Bismarku v obraz, da ne gre z njim menjati. Tvorničar Singer ima 400.000 mark letnih dohodkov, Auer pa 700.000. Bebel je milijonar, „sedruga“ Wollmar in Friedländer pa stanujeta v palačah. Tudi Stadthagen, Kessler, Schenlack, Fischer so milijonarji. Zakaj ti ljudje ne razdele svojega premoženja med delavstvo? Saj so si ga vendar med delavstvom nabrali!

Največje svečo na svetu napravili so nedavno v New-Yorku za neko italijansko cerkev. Sveča je dolga nekaj nad 3 metre, v premeru meri 20 centimetrov, teža je 159 kilogramov in je stala 1500 kron. Izven so jo okrasili slikarji s crtanjem v raznih barvah.

MALI OGLASI.

Kolo (b.cikelj) sistem Cleveland, skoro nov, prodaja se radi odpotovanja po nizki ceni. Naslov v gostilni „Franz“, ulica Geppe.

Osmico odpre na Veliko soboto Mihael Vodopivec, zgornja cesta v Barkovljah, (10 minut poti od trdnjave na Greti proti Proseku). Točil bo pristno domače črno in belo vino lastnega pridelka. Prijatelji pristne vinske kapljice, dobrodošli!

Odda se takoj meblirana soba v najem, via Lorenzo Giberti št. 6, vrata 19. 535

Išče se kuharica, da prevzame kuhinjo (na svoj račun) v gostilni L. Ravalico ulica Ghega 17, katera se odpre 18. t. m. Informacije se dobi v ulici Valdirivo 17. 350

Stanovanje odda se takoj v najem pri sv. Jakobu: 2 sobi, sobica, kuhinja za 25 kron mesečno. Soba in kuhinja za 17 kron mesečno z dnem 10. maja. Poizvedeti ulica Raffineria 2, II. nadstropje. 533

Acetilenski aparati. Razsvetljava jam, giječne laterne, instalacije plina in vode. Jesch, Massimo d'Azeglio 3.

Modistinja izvežbana prodaja in izdeluje elegantne klobuke. Molin Grande 42, III. levo. 539

VABILO. Vabim vseh pokušat izvrstnega terana o priliki Velikonočnih praznikov. Henrik Kosič, Belvedere št. 17. (501)

Bogata izbira oblek za moške in dečke od gld. 5.— naprej „Al buon mercato“, ulica Carducci ex Torrente 31. Prodaja se tudi na obroke. 1349

ANTON JOGAN, mizar

Sprejme vsakovrstna naročila in popraviljanja.

Ima vedno pripravljeno pohištvo za spalne in jedilne sobe ter kuhinje. TRST — ulica Farneto 45.

Giuseppe d'Andrea

Teracerarski mojster

Trst - San Giacomo in Monte 6

Prvo podjetje za navadna in fina teracerarska dela

obstoječe od leta 1852.

Sprejme se tudi popraviljanja.

Shajališče v Mirodilnici Mizzan (S. Giacomo) S. Jakob

Prodajalnica specijaliteta
Trst, Acquedotto 3

zelene table

Napoljska zmes Pasta di Napoli

garantirana po 32 in 36 krajcorjev

Najbolje olje, vajnkunsko, sicilijanska omaka, paradizkega jabolka po 14 krajcorjev skatlijo.

Proda se obešala, postelje, opravila za spalno sobo najfinejšega dela, kuhinjsko opravilo „Secession“, mozaično umetniško mizico, vredno 1200 K. — Izvršuje naročbe vsake vrste. Mizar, Trst, ulica Cereria št. 2.

ZALOGA
Istrskega in dalmatinskega vina
zajamčeno pristnega
s prodajo na debelo in drobno
Bernardo di Chiara
TRST, ulica dei Bachi št. 9
Za krmarje in gostilničarje po dogovornih cenah.

Kdor želi vzeti v najem kako stanovanje, skladišče ali prodajalnico
Obrne naj se na **Trieste-office**
avtorizovana agencija za nepremičnine in trgovino
ulica S. Giovanni 18 pritličje. — Telefon 371.

Edina prilika za Velikonočne praznike 1908!
Dobro znana prodajalnica zgotavljenih oblek **Vittorio Piscur**, TRST, ulica Arcata 1, tik gostilne „All'antico ussaro“, naznanja vsem cenj. klientom, da ima v zalogi obleke zadnje novosti za moške in dečke, po cenah, da se ni bati konkurence. — Velika izbira blaga za obleke po meri.
Zapomnite si dobro, da se more ponasati prodajalnica z velikanskim zalogo!
3000 oblek za moške od kron 14.— naprej
2000 „ „ dečke „ „ 10.— „
Nihče naj ne zamudi obiskati velikega skladišča ob tej redki priliki.
Udani **VITTORIO PISCUR**.

Na najvišje povelje c. in kr. apostolskega veličanstva
XXVI. c. kr. državna loterija
za skupne vojaške dobrodelne namene
Ta denarna loterija, ki je edina v Avstriji postavno dovoljena, ima 18.390 dobitkov v gotovini v skupnem znesku K 513.580.
Glavni dobiček znaša **200.000** kron v gotovini
Žrebanje se vrši nepreklicno dne 14. maja 1908.
Srečka stane 4 kron
ter se dobi v oddelku za državne loterije na Danaju, III. Vordere Zollamtstrasse 7, v loterijskih nabiralnicah, tobakarnah, pri davčnih, poštah, telegrafskih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Načrti za kupovalce srečk se dobijo brezplačno. Srečke so poštne proste.
C. kr. loterijsko ravnateljstvo
(oddelek za drž. loterije)

Skladišče pohištva
VITTORIO VOSILLA
preseljeno iz Lipskega trga 7 v ulico Sanità št. 8 vogal ul. Porporella nasproti kavarne Fedel Triestino
je bogato založeno z novim neprekosljivim solidnim in eleg. pohištvom CENE ZMERNE.

FRAN SKOK tapetar elast. pohištva, žimnic itd.
Izvršuje popraviljanja po zmernih cenah. Trst, ul. Giovanni Boccaccio 4
polunadstropje.

STARA MIRODILNICA
Fed. F. Huber Succ.
TRST, ul. Barriera vecchia št. 26.
BOGATA ZALOGA
barv, povlak, čopčlov, pramenj, kemičnih izdelkov, miner. vod, parfimov, zamah, železne žlice, elastike za cepljenje, mila in STEKLENIH ŠIP

Prilika za Velikonočne praznike!
TRST, Trg Ponterosso 7
blizu vodnjaka.
Prodajalnica porcelana
steklenin, igrač in kuhinjskih potrebščin ter delalnice za olupanje porcelana in stekla.
Cene jako zmerne.

Prodajalnica jestvin
Peter Peternei, Trst
ulica Giulia 76.
Prodaja: kava, riž, testenine, sladkor, moko, maslo, mleko, olje, sveže in suho sadje, koštanj, otrobi, sočivje itd.
Poštno pošiljate na deželo od 5 kg naprej.
Otrobi, moka, evas na drobno in debelo po konkurenčnih cenah.
Vsak dan sveže blago.

TOVARNA ZRCAL
ATTILIO PIZZORNO
TRST, ulica Giuseppe Parini št. 9 — vogal ulice Giorgio Vasari. — Telef. 687.

Ogledala navadna in oglašena. — Posrebenje starih zrcal. — Skladišče krist. alve. navadnega in delnega stekla. — Zaloga navadnih in oglašenih šip za kočije. Oglašeni kristali, vezani z medjo. — Zrcala z ar. šipe z vsakovrstnimi risbami. — Apaniranje šip.

Poreška klet. Filijalka na Opčinah 176

Podpisani prodaja naravna vina lastnega pridelka iz lastnih vinogradov, nabavljajočih se v okolici Poreča. CENE:

Žeran v sodih najmanj 56 litrov po 16 kr. liter

Vino belo v sodih najmanj 56 lit. „ 20 „ „

Domači tropinovec „ 60 „ „

Za trgovce cene po dogovoru. Razpošilja se po povzetju. — Vračunane sodove se jemlje nazaj, ako so nepokvarjeni in prosti prevoza.

Ivan Stanich veleposestnik v Istri.

Včeraj zvečer se je odprla „

„ORAZIO“

ulica Acquedotto št. 22

katera je preskrbljena s tu- in inozemskimi listi ter izvrstnimi likerji. — 2 biljarda.

Priporoča se udani **Giol Malina**.

Crevljarnica **Raffaello Caris**

TRST, ulica delle Mura št. 7

Izdeluje vsakovrstne čevlje po ameriških ali francoskih oblikah ter izvršuje vsako popravo v 24-ih urah.

CENE ZMERNE.

Zaloga in prodaja originalne angleške ormo za čevlje.

Pekarna in sladničarna

Benedikt Suban, Trst

ulica dell' Istria št. 12

Dobi se svež kruh trikrat na dan testenine lastnega izdelka, biskotinov in likerji v buteljkah.

Velika prodaja moke, sladkarij itd. Po zmernih cenah — Postrežba na dom.

Ivanka Doreghini

TRST — ulica Madonnina št. 8

VELIKA ZALOGA

pohištva, manufaktur, ur, alik, zrcal in tapetarij.

Popolne spalne in obedovalne sobe.

Moške obleke na izbero.

UGODNE CENE.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Pietro Cucit

Trst, ulica Fontana št. 7 in 9.

Specijalist za razkošno pohištvo vsakega kroja.

Vsakovrstna dela v lesu.

Tvrdba manufakturne blaga

Z. Freiseiss

Trst, ulica delle Poste št. 5

naznanja slav. občinstvu in cenj. odjemalcem, da so dole

pomladno sezono in za poletje vse vrste volnenega in platnenega blaga, kakor tudi zefir, batist, perkal, satin itd., katere se prodaja po jako zmernih cenah, ker se dobiva blago direktno od tovarn. — Bogata izbira vsakovrstnega perila in tkanin.

Hotel Balkan 70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji Cene zmerne. Počkaj & Kögl. **Hotel Balkan**